

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.359/2019/7.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Katona Sándor a tanács elnöke, Dr. Feleky István előadó bíró,
. Gimesi Ágnes bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2019. június 19.

Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): ... és társai

Első fok: Törvényszék 26.B.194/2016/210. ítélet, 2018. március 12. tárgyalás

Másodfok: Ítéltábla Bf.II.458/2018/39. végzés, 2018. október 24. nyilvános ülés

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: ... IV. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmények miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a ... IV. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálván a Debreceni Törvényszék 26.B.194/2016/210. számú ítéletét és a Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.II.458/2018/39. számú végzését ... IV. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. A Debreceni Törvényszék a 2018. március 12. napján tartott

tárgyaláson meghozott és kihirdetett 26.B.194/2016/210. számú ítéletével ... IV. rendű terheltet bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetésében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont, (3) bekezdés - tényállás I. pont].

[2] Ezért őt 4 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy (legkorábban) a (szabadságvesztés) büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

[3] A tekintetében védelmi fellebbezés alapján másodfokon eljáró Debreceni Ítéltábla a 2018. október 24. napján tartott nyilvános ülésen kihirdetett Bf.II.458/2018/39. számú végzésével az elsőfokú ítéletet a IV. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

[4] Az elsőfokú bíróság által megállapított (elsőfokú ítélet 14-17. oldal) és a másodfokú bíróság által megalapozottnak értékelt (másodfokú végzés 8. oldal 4. bekezdés) történeti tényállás a következő.

[5] A Kúria előrebecsátja, hogy a Legfelsőbb Bíróság, illetőleg a Kúria felülvizsgálati ügyekben folytatott gyakorlata a tényálláshoz kötöttségének ténybeli terjedelmét a támadott ügydöntő határozat szó szoros értelmében vett tényállást megállapító részében megállapított tényeknél tágabbnak tekinti. A tényállás az ítélet egészében és tartalmilag vizsgálandó: ezért a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolása bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (EBH 2013.B.2. indokolás, BH 2015.216.I., BH+ 2014.9.388.I., BH 2015.216.I., BH 2013.237., BH 2013.53., BH 2006.392.).

[6] A IV. rendű terhelt az I. rendű terhelt testvére és a II. rendű terhelt élettársa.

Az I. rendű és II. rendű terhelt, midőn 2013-2014. évben **külföldön** tartózkodtak, elhatározták, hogy külföldi kapcsolatukat kihasználva az ott megvásárolt kábítószer - elsődlegesen amfetamint - Magyarország területére juttatják, ahol az I. rendű terhelt kapcsolatrendszerét kihasználva elsősorban ... területén értékesíti a kábítószer.

A II. rendű terhelt ismeretlen személyektől szerzett be kábítószer (**külföldön**). Az I. rendű terhelt - egy neki ismeretlen személy által bemutatott - III. rendű terhelttel 2004 őszén találkozott, akinek elmondta a külföldről Magyarországra történő kábítószer-szállítás feltételeit, továbbá átadta a kábítószer ellenértékét (1.000 eurónak megfelelő összeget), egy személygépkocsit, útiköltséget (350 eurót és 40.000 forintot), autópálya matricát és egy mobiltelefont. Az I. rendű terhelt sikeres szállítmányonként százezer forintot ígért a III. rendű terheltnak.

A III. rendű terhelt előbb 2014 decemberében karácsony és szilveszter között, majd 2015. február közepén utazott ki **külföldre**: mindkét

alkalommal átvett a II. rendű terhelttől legalább 1.000 gramm mennyiségű kábítószer, amit ... **területén** adott át az I. rendű terheltnek, aki a III. rendű terheltnek alkalmanként százezer forintot fizetett.

Az I. rendű terhelt 2015. április 23-án telefonon hívta a III. rendű terheltet a következő kábítószer-szállítás megbeszélésére, s 2015. április 24-én ... területén találkoztak: az I. rendű terhelt a III. rendű terheltnek átadta a kábítószer ellenértékét (1.000 eurót), egy személygépkocsit, útiköltséget (370 eurót és 45.000 forintot), és egy mobiltelefont. A III. rendű terhelt aznap kiutazott **külföldre**, ahol ... **városban** vette át a II. rendű terhelttől a kábítószer, majd visszaindult Magyarországra. A III. rendű terhelt 2015. április 25-én telefonált az I. rendű terheltnek, hogy félóra múlva érkezik. A magyar Terrorelhárítási Központ munkatársai útközben intézkedés alá vonták a személygépkocsit, és az abban talált két csomagot lefoglalták.

„... IV. rendű vádlott 2014. év őszétől 2015 áprilisáig az I. r. ... és ... (II. rendű) vádlottnak oly módon nyújtott segítséget a bűncselekmény elkövetéséhez, hogy részt vett a kábítószer-vásárláshoz szükséges pénzösszeg forintról euróra történő váltásában, valamint az utazás leszervezésében, ennek érdekében rendszeresen telefonon tartotta a kapcsolatot az I., és II. vádlottakkal. Ezen túlmenően részt vett az I. r. ... és a II. r. ... vádlottak közötti, a kábítószer folyamatos értékesítésével, behozatalával kapcsolatban felmerülő pénzügyi elszámolások intézésében is.” (elsőfokú ítélet 16. oldal 7. bekezdés).

A IV. rendű terhelt bankszámláján „több esetben visszaköszön 1000 euró, vagy 1000 euróhoz közeli összegszerűség rendszeres jóváírása, vagy terhelése” (elsőfokú ítélet 30. oldal 1. bekezdés), „bankszámlájának egyenlege 2014. évben átlagban 1000 euró körüli egyenleget mutatott” (elsőfokú ítélet 30. oldal 3. bekezdés).

„**a terheltek** a vádbeli időszakban is rendszeresen utaztak **külföldre**” (elsőfokú ítélet 29. oldal alulról 7-8. sor). A IV. rendű terhelt, amikor munkaviszonyban nem állt, „2014 decemberétől (nyilvánvalóan: 2015.) április elejéig tartózkodott **külföldön** az élettársánál”, „részben **külföldön**, részben pedig Magyarországon nyújtott segítséget az I. és II. r. vádlottnak az I. tényállásban foglalt bűncselekmény elkövetéséhez” (elsőfokú ítélet 32. oldal 1. bekezdés).

Az I-IV. rendű terheltek esetében a lefoglalt és le nem foglalt kábítószer (amfetamin) tiszta hatóanyag tartalma a jelentős mennyiség alsó határának 2609%-a, meghaladja a különösen jelentős mennyiség alsó határát, annak 261%-a, azaz 2,6-szorosa.

[7] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a IV. rendű terhelt védője terjesztett elő - tartalma szerint - felülvizsgálati indítványt a bűnösség törvénysértő megállapítása miatt, „bizonyíték hiányos” felmentés érdekében.

[8] A védő indítványának indokai szerint az elsőfokú ítélet szövegesen idézett tényállása (nem jelölve elsőfokú ítélet 16. oldal 7.

bekezdés) nem pontosan körülírt, mert nem rögzíti, hogy a IV. rendű terhelt a cselekményt konkrétan mikor, hol és milyen cselekvősséggel követte el. Az elsőfokú ítélet indokolásában sincsenek ilyen ténymegállapítások. Ez arra sem alkalmas, hogy a vádiratot törvényesnek lehessen tekinteni. Így tényállásszerű elkövetési magatartás hiányában csak anyagi jogszabálysértéssel kerülhet sor a bűnösség megállapítására.

- [9] A védő idézte a másodfokú ítéletből: „Az valóban igaz, hogy nem szerepel ebben a tényállásban az, hogy ... IV. r. vádlott konkrétan mikor, kinek telefonált, mi volt ezeknek a beszélgetéseknek a tartalma, pontosan mikor váltott át forintot euróra és milyen összegben, illetve mikor és mely repülőjáratok vonatkozásában intézte a jegyek megvételét. Azonban a szükséges pontossággal behatárolásra került, hogy 2014 őszétől 2015 áprilisáig nyújtott segítséget ... I. r. és ... II. r. vádlottaknak a bűncselekmény elkövetéséhez és az is, hogy ez a segítség a kábítószer vásárlásához szükséges pénzösszeg forintról euróra történő átváltásában, az utazás leszervezésében és telefonos kapcsolat tartásában, valamint pénzügyi elszámolások intézésében testesült meg.” (Nem jelölve az idézett szöveget a másodfokú végzés 8. oldal 3. bekezdése tartalmazza.)
- [10] Úgy látta azonban, hogy „ennek a bekezdésnek az első és második része alapjaiban ellentétesek egymással és valójában azt tartalmazza, hogy pontosan semmi nem állapítható meg és ez akkor is így van, ha ezt a megoldást a Tisztelt Ítéltábla szükséges pontosságú behatárolásnak tartja.”.
- [11] A védő szerint „nem fogadható el a törvényszéknek az az álláspontja sem, hogy az eljárás során nagyrészt hallgatással élő és a javára szóló bizonyítékokat sokáig elhallgató, illetve bizonyítási indítványait késedelmesen előterjesztő vádlott esetében ezeket a körülményeket jelen ügyben a vádlott terhére lehetne értékelni”, s ez egyben teljes félreértelmezése az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) a John Murray vs. Egyesült Királyság és az Averill vs. Egyesült Királyság ügyekben hozott döntéseinek.
- [12] A védő úgy látta: az elsőfokú bíróság „a funkció megosztás elvét teljes mértékben megsértette, amikor bizonyítási indítványt elő nem terjesztő ügyész helyett a tárgyalási szakban – a vád időbeli kereteit is meghaladóan – saját nyomozásba kezdett, melynek során megkereste a IV. rendű terhelt munkáltatóját, a ... Bankot és a ... céget és onnan szerzett be, tulajdonképpen nem is a vád tárgyát képező időszakot érintő adatokat.”.
- [13] Ehhez kapcsolt kifogása értelmében az elsőfokú bíróság terhelő bizonyítékra vont következtetést abból, hogy a IV. rendű terhelt többször járt az élettársánál **külföldön**, amit csak tíz hónap múlva követett az első szállítás, azaz nincs is összefüggés az események között. A IV. rendű terhelt gyakori repülőjegy-foglalása életszerű, a bűncselekmény tekintetében indifferens, mert élettársa és testvére **külföldön** élt, légi járatokkal közlekedtek, míg a „marihuána” mindhárom szállítása közúton történt.

Értelmezhetetlenek a banki átutalások terhelő körülményként történő értékelése, mert az 1.000 eurót, illetve az annak megfelelő összeget, a személygépkocsit, a telefont az I. rendű terhelt biztosította a III. rendű terheltnek, valamint olyan banki átutalás nincs, amely szerint a IV. rendű terhelt kábítószer megvásárlására pénzt utalt volna az I. rendű terheltnek.

- [14] Ilyen körülmények között a IV. rendű terhelt bűnösségének a megállapítására tulajdonképpen a telefonlehallgatások anyagának értékelése alapján került sor. A beszélgetések csupán szöveglányok, és mind az EJEK, mind a hazai joggyakorlat is következetes abban, hogy sérti a tisztességes eljárás elvét, ha kizárólag titkos bizonyítékok alapján kerül sor valaki bűnösségének megállapítására [pl. Kostovski kontra Hollandia (1990), Edwards kontra Egyesült Királyság (1992), Lüdi kontra Svájc (1992), Doorson kontra Hollandia (1996), Van Mechelen és társai kontra Hollandia (1997)].
- [15] Sételmezte, hogy a lehallgatások anyagát csak részben teszi nyílttá és használja fel bizonyítékként a nyomozó hatóság és az ügyészség, míg a további részében azokat megsemmisíti a nyomozó hatóság, miként az a jelen ügyben is történt. Állítása szerint a másodfokú bíróság iratellenes megállapítása, hogy „ezen beszélgetések alátámasztották, kiegészítették a kábítószer jelenlétére vonatkozó egyéb bizonyítékokat” (nem jelölve másodfokú ítélet 10. oldal 1. bekezdés).
- [16] A védő összegzése, hogy a bírósági ítéletek tényállásszerű magatartást a IV. rendű terhelt tekintetében nem tartalmaznak, így anyagi jogi jogszabálysértéssel került sor bűnösségének megállapítására, ezért indítványozta a IV. rendű terhelt „bizonyíték hiányos” felmentését.
- [17] A védő a IV. rendű terheltet többszörösen is ... névvel nevezte meg, mivel a IV. rendű terhelt 2018. november 28-án házasságot kötött a II. rendű terhelttel (elsőfokú bírósági iratok 282. számú irathoz csatolt házassági anyakönyvi kivonat).
- [18] A Legfőbb Ügyészség a BF.429/2019/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.
- [19] A jogerős ügydöntő határozattal megállapított tényállás nem támadható, miként nincs helye a bizonyítékok ismételt összevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének sem [a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 650. § (2) bekezdés, 659. § (1) bekezdés], a védő mégis ezt kifogásolja, ezért e részében a felülvizsgálati indítvány a törvényben kizárt.
- [20] Az irányadó tényállás ugyanakkor maradéktalanul tartalmazza azokat a tényeket, amelyek a terhelt bűnösségének megállapítását megalapozzák, ezért a tényállás részletezését hiányoló, erre alapítottan a bűnösség megállapítását kifogásoló részében a felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [21] A védő által hivatkozott eljárási szabálysértések nem szerepelnek a

Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában utalt 608. § (1) bekezdésben tételesen meghatározott eljárási szabálysértések között, ezért azokra alapítottnan felülvizsgálati indítvány nem terjeszthető elő. A törvényes vád hiányával kapcsolatosan felülvizsgálati indítvány akkor terjeszthető elő, ha a bíróság nem az arra jogosult által emelt vád alapján hozta meg a határozatát [Be. 649. § (2) bekezdés c) pont], ami a jelen ügyben szóba sem jöhet.

- [22] A Legfőbb Ügyészség a megtámadott határozat tanácsülésen történő hatályában fenntartását indítványozta ... IV. rendű terhelt tekintetében.
- [23] A IV. rendű terhelt nem tett észrevételt a Legfőbb Ügyészség indítványára. Védője az észrevételében továbbra is azt kifogásolta, hogy a tényállás általános megfogalmazásokat tartalmaz, de semmi konkrétum nincs nevesítve, azaz cselekménye nincs pontosan körülírva, s így csak „vélelmezni lehet”, hogy a IV. rendű terhelt milyen segítséget nyújtott. Ezért a felülvizsgálati indítványban foglaltakat változatlan tartalommal tartják fenn.
- [24] **III.** A IV. rendű terhelt (meghatalmazott) védőjének felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [25] 1. A védő a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen egy közelebbről meg nem nevezett indítványt terjesztett elő.
- [26] Nem kétséges azonban, hogy az indítvány a tartalma alapján nyilvánvalóan: felülvizsgálati indítvány.
- [27] 2. A védő szerint a IV. rendű terhelt bűnösségének megállapítása törvénysértő.
- [28] 2.1. A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amelynek csak a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt okokból van helye, és a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja.
- [29] A felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége tehát kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [30] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Ide értendő a bizonyítási indítványok elutasítása is, mert azok indokoltságát a bíróság vizsgálat tárgyává teszi, ám szükségtelennek találja a tényállás tisztázásához. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [31] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont].
- [32] Ugyanakkor a védő az indítványban - miként a Legfőbb Ügyészség helytállóan észlelte - alapvetően és kifejezetten az irányadó tényállást, illetve a bíróság mérlegelésének a helyességét támadta, a

bizonyítékok mikénti értékelését vitatta, átértékelését célozta, és mindezen keresztül kifogásolta a bűnösség megállapítását - ami a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

- [33] Ezért a védői ellenérvelés helytállóságát a Kúria nem vizsgálhatta. Ez vonatkozik arra, hogy a bíróság jogszerűen vonta-e értékelés alá a IV. rendű terhelt hallgatását és kései írásbeli vallomását, jogszerűen vett-e fel bizonyítást arra irányuló ügyészégi indítvány hiányában, vonható-e terhelő következtetés egyes megállapított tényekből (többször járt **külföldön** a II. rendű terheltnél, gyakran foglalt repülőjegyet az I. rendű és II. rendű terheltnek is, bankszámláján milyen volt a pénzmozgás, mit tartalmaz a részben meg sem lévő lehallgatás anyaga, iratellenes következtetés-e, hogy a beszélgetések kiegészítőleg alátámasztották a kábítószer jelenlétét).
- [34] Az, hogy a bíróság jogszerűen vehet-e fel bizonyítást arra irányuló ügyészégi indítvány hiányában, olyan jelentős kérdés, amiben mégis szükségesnek mutatkozik az érdemi válaszadás.
- [35] A Kúria a Bfv.I.1323/2018/20. számú határozatában azonban már kimondta, hogy a bíróság hivatalból is elrendelhet bizonyítást. „Nincs helye felülvizsgálatnak azon körülményre hivatkozással sem, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás során további bizonyítékokat is beszerzett. A Be. 11. §-a szerint a bíróság feladata az igazságszolgáltatás. A Be. 163. § (1), (2) és (3) bekezdéseiben írt szabályok szerint a bizonyítás azokra a tényekre terjed ki, amelyek a büntető és a büntetőeljárás jogszabályok alkalmazásában jelentősek. A bizonyítás a büntetőeljárás járulékos kérdéseinek elbírálásában jelentős tényekre is kiterjedhet. A büntetőeljárásban a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a döntését valósághű tényállásra alapozza. A bíróság az ítélezés során a tényállást a vád keretein belül tisztázza. A Be. 164. § (3) bekezdése szerint indítvány hiányában a bíróság bizonyíték beszerzésére és megvizsgálására nem köteles. Ez lényegében megfeleltethető a korábbi Be. 75. §-ában írt rendelkezésnek, mely szerint a bizonyítás azokra a tényekre terjed ki, amelyek a büntető és a büntetőeljárás jogi jogszabályok alkalmazásában jelentősek. A bizonyítás során a tényállás alapos, hiánytalan, a valóságnak megfelelő tisztázására kell törekedni, azonban, ha az ügyész nem indítványozza, a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére, és megvizsgálására. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a bíróságnak ne lenne jogosultsága hivatalból rendelkezni bizonyítási eszköz beszerzése és megvizsgálása felől. [...] A másodfokon eljáró bíróság végzése [...] bár ezzel kapcsolatban akként fogalmazott, hogy »a bíróság kénytelen volt mintegy nyomozást folytatni«, de ez nem jelenti azt, hogy az eljárás során a vád és a védelem funkciói ne különültek volna el. Az, hogy a bíróság a tényállás felderítése, valósághű megállapítása érdekében - a törvényes keretek között - nem indítványozott bizonyítást is felvesz, eljárási szabálysértésnek nem tekintendő, és felülvizsgálati okot sem képez.”.
- [36] A Kúria ezen állásponttal messzemenőkéig egyért. Mindössze hozzáteszi, hogy a bíróság által hivatalból elrendelt bizonyítás a bizonyítás eredményének a terhelt terhére vagy javára esésétől függetlenül is törvényes. Ilyetén megkötést nem tartalmaz a büntetőeljárás törvény, ami egyébiránt ellent is mondana annak a törvényi parancsnak, hogy a bíróságnak (is) valósághű tényállásra kell alapoznia a döntését. Továbbá a bíróság által hivatalból elrendelt bizonyítás osztja az indítványra elrendelt bizonyítás sorsát, hiszen abban teljességgel megegyeznek, hogy a bizonyításnak általában

nincs előre kiszámítható eredménye.

- [37] 2.2. A védő érintőlegesen utalt rá, hogy már a vád sem volt törvényes.
- [38] A bíróság ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság törvényes vád hiányában járt el [korábbi Be. 416. § (1) bekezdés c) pont, 373. § (1) bekezdés I.c) pont].
- [39] Ellenben az új büntetőeljárási törvény szabályozásában - összefüggésben azzal, hogy nem tartalmazza a korábbi Be. 2. § (2) bekezdésében meghatározott törvényes vád fogalmát sem - a törvényes vád hiánya már nem szerepel az érdemi felülvizsgálatot megalapozó ún. feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértések [Be. 649. § (2) bekezdés d) pont, 608. § (1) bekezdés] között.
- [40] Egyébiránt a Legfőbb Ügyészség helyesen mutatott rá, hogy a Be. 649. § (2) bekezdés c) pontja kizárólag azt nevesíti az ún. feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértések között, amikor a bíróság az arra nem jogosult által emelt vád alapján hozott határozatot. A védő viszont nem ezt kifogásolta. A kifogás a cselekmény pontos körülírásának hiányát állította.
- [41] A Kúria ehhez még hozzáteszi, a korábbi Be. 2. § (2) bekezdésében adott törvényes vád fogalmának eleme volt, hogy a vádat arra jogosult emelje, így ennyiben, de csak ennyiben „tovább él” a törvényes vád hiánya.
- [42] A Kúria - amennyiben a törvényes vádra hivatkozást a 2018. július 1. napja előtt benyújtott felülvizsgálati indítvány tartalmazta - az elbírálását mellőzte [Be. 870. § (3) bekezdés]. A 2018. július 1. napjától előterjesztett felülvizsgálati indítvány esetében annak elutasítása a helyes megoldás, mivel a korábbi felülvizsgálati ok időközben megszűnt.
- [43] A Kúria jelzi: a másodfokú bíróság már érdemben foglalkozott a kérdéssel, és nem látta megvalósulni az állított törvénytisértést (másodfokú végzés 6. oldal 4. bekezdésétől 8. oldal 3. bekezdésével bezárólag).
- [44] E részében a felülvizsgálati indítvány a törvényben kizárt.
- [45] 2.3. A védő indítványa abban összegezhető, hogy a jogerős ítélettel megállapított tényállást megalapozatlannak találta, és vitatta a bizonyítékok bírói értékelését. Ennélfogva érdemben csak az vizsgálható, hogy a felülvizsgálatban kötelezően irányadó tényállás tartalmazza-e a IV. rendű terhelt rögzített cselekményének, a bűnsegély formájában megállapított bűnösségét megalapozó ténybeli alapot, vagyis helytálló-e a védő azon állítása, hogy a jogerős ítélet nem tartalmaz tényállásszerű elkövetési magatartást.
- [46] A IV. rendű terhelt bűnössége megállapításának vitatása érdemben sem alapos.
- [47] A Btk. 176. § (1) bekezdése szerint, aki kábítószerrel kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntetett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A (2) bekezdés a) pontja alapján a büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt bünszövetségben követik el és a (3) bekezdés értelmében a büntetés öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű kábítószerrel követik el.
- [48] A tényállás I. pontjában rögzített bűncselekményt - az elsőfokú ítélet indokolásból kitűnően - egyaránt a „kereskedik” elkövetési magatartással társtettesként az I-III. rendű terhelt, míg bűnsegédként a IV. rendű terhelt követte el.
- [49] Tettes az, aki a bűncselekmény törvényi tényállását megvalósítja [Btk. 13. § (1) bekezdés]. Társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg [Btk. 13. § (3) bekezdés]. Bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez másnak szándékosan segítséget nyújt [Btk. 14. § (2) bekezdés].
- [50] A tettes (társtettes), és - szemben a védő megfogalmazásával - nem a bűnsegéd magatartásának kell az adott bűncselekmény Btk. Különös Részében meghatározott törvényi tényállásába illeszkednie.
- [51] A védő nem tette kétséggé, hogy az I-III. rendű terhelt törvényi tényállást kimerítő cselekvőségét a tényállás I. pontja - nem mellesleg: egyértelműen - tartalmazza. Ehhez képest a védő nyilvánvalóan azt állította, hogy a IV. rendű terheltnek a tényállás I. pontjában rögzített magatartása nem alapozza

meg a bűnsegédi elkövetői alakzat megállapíthatóságát.

- [52] A védő a bűnsegélyként értékelt magatartásból további konkrétumokat hiányolt.
- [53] A védő ezt a kérdést a vád törvényességének vitatásával ötvözve az alapügyben már felvetette. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a tényállás „megfelelő konkrétsággal tartalmazza ... IV. r. vádlott cselekvőségét”, és noha a további konkrétumok valóban hiányoznak, a tényállásban rögzítetteket érintően „a szükséges pontossággal behatárolásra kerültek” (másodfokú végzés 8. oldal 3. bekezdés).
- [54] A másodfokú bíróság ezzel feltehetően azt juttatta kifejezésre, hogy van olyan helyzet, amikor a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök alapján megállapítható ugyan a bűncselekmény elkövetésének segítése, de nincs lehetőség a további konkretizálásra.
- [55] A IV. rendű terhelt magatartására nem csupán az elsőfokú ítélet 16. oldal 7. bekezdésében rögzítettekből áll, de ebbe betartoznak az elsőfokú ítélet indokolási részében megállapított tények (29. oldal alulról 7-8. sor, 30. oldal 1. és 3. bekezdés, 32. oldal 1. bekezdés) is, illetőleg vonatkozik rá a tényállás I. pontjának egésze.
- [56] Mindettől függetlenül a felülvizsgálatban a jogerős ítélettel megállapított tényállás az adott állapotában irányadó.
- [57] A Kúria alapvetően osztotta a másodfokú bíróság álláspontját, miszerint a IV. rendű terhelt bűnsegédi magatartását elégséges módon megalapozták a rögzített tények.
- [58] A bűnsegélyt kimerítette, hogy a IV. rendű terhelt 2014 őszétől 2015 áprilisáig, részben **külföldön**, részben Magyarországon (i) részt vett a kábítószer-vásárláshoz szükséges pénzösszeg, legalább háromszori forintról euróra történő váltásában, (ii) részt vett az I-II. rendű terhelt kábítószer beszerzésére irányuló külföldi utazásának megszervezésében, repülőjegyek beszerzésével és rendszeres telefonkapcsolat tartásával, (iii) részt vett az I-II. rendű terheltek közötti, a kábítószer folyamatos értékesítésével, behozatalával kapcsolatban felmerülő pénzügyi elszámolások intézésében. Ezen magatartások egyikének akár egyszeri tanúsítása önmagában is a bűnsegély, s ily módon a bűnösség megállapításához vezetett volna.
- [59] A védő kifogásának a rendes jogorvoslat körében még helye volt, a rendkívüli jogorvoslatot képező felülvizsgálat alapjául azonban már nem szolgálhat.
- [60] A védő felülvizsgálati indítványa tehát érdemben sem bizonyult alaposnak a bűnösség megállapítását kifogásoló részében.
- [61] 3. A Kúria a hivatalból elvégzett vizsgálata [Be. 659. § (6) bekezdés] során felülvizsgálatot megalapozó feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértést [Be. 649. § (2) bekezdés] nem észlelt.

Az indítvány elvi tartalma

- [62] A bűnösség megállapítása törvénytörő.

A döntés elvi tartalma

- [63] A felülvizsgálati indítvány nem alapos. A terhelt bűnsegédi magatartásának rögzített tényei elégségesek a bűnösségének megállapításához. Ezt meghaladó részében az indítvány a törvényben kizárt, mert az irányadó tényállás tilalmazott támadásán keresztül sérelmezte a bűnösség megállapítását, illetőleg a vádiratban a cselekmény pontos körülírásának hiánya már nem felülvizsgálati ok.

A bíróság a bizonyítás körében passzivitásra nem szorítható, hivatalból is jogosult bizonyítás elrendelésére, mivel a bíróságnak (is) valósághű tényállásra kell alapoznia a döntését. Ez - törvényi megszorítás hiányában - független attól, hogy a bizonyítás eredménye a terhelt terhére vagy javára esik.

Záró rész

- [64] A kifejtettek értelmében a Kúria - a Be. 660. § (1) bekezdés

főszabálya alapján tanácsülésen, a Be. 655. § (1) bekezdés főszabálya szerinti összetételben eljárva - a IV. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a megtámadott határozatot nem ügydöntő végzéssel a IV. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta [Be. 662. § (1) bekezdés].

- [65] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, ami következik a Be. 458. § (3) bekezdésből is, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2019. június 19.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k.
előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Lévai Viktória
tisztviselő